

DENKSPORT SCHAKEN

Een gepassioneerde idealist

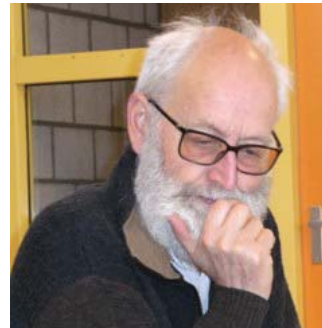
DOOR HENK VAN GOOL

Jan Doornenbal uit Velden is een enthousiast schaker en schaakdocent. Hij vertelt over zijn missie om kinderen via de naschoolse opvang te leren schaken. „Dat enthousiasme probeer ik naar de kinderen over te brengen.”

Hij is secretaris, jeugdleader, leden-administrateur, contactpersoon en teamleader van de Veldense schaakvereniging Schaakvelden. Daarnaast vindt hij tijd om op basisscholen in de omgeving schaaklessen te geven. Jan Doornenbal stapt net zo gemakkelijk op de fiets om door weer en wind naar een basisschool in Venlo te rijden, als dat hij in zijn

woonplaats Velden een basisschool binnenstapt. Wat zijn de drijfveren van iemand om zoveel energie te steken in schaken op school?

Het begon... „Toen ik via de schaaksport tot de ontdekking kwam dat aan mij een geboren onderwijzer verloren is gegaan. Vroeger als scholier heb ik een paar leraren gehad, die niet in staat waren orde te handhaven en daaraan onderdoor gingen. Zelf kwam ik uit een boerenfamilie en wilde ik iets anders dan het boerenbedrijf. Onderwijzen leek me leuk, maar mijn ervaringen met deze leraren hebben mijn beroepskeuze beïnvloed. Veel later kwam ik er via een cursus schaak-instructeur achter, dat lesgeven mij niet slecht afgaat. Ik besloot daarop niet alleen op de club lessen te geven, maar ook op basisscholen in de omgeving van Velden.”

Jan Doornenbal.

Enthousiast schaker en schaakdocent. FOTO'S HENK VAN GOOL

Mijn motivatie... „Ik ben zelf enthousiast schaker en vind schaken het mooiste spel dat er bestaat. Een mens moet zijn bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de gemeenschap om hem heen. Door schaaklessen te geven in de naschoolse opvang kan ik iets betekenen voor de ontwikkeling van kinderen.”

Positieve invloed... „Leren schaken heeft namelijk een gunstige invloed op de ontwikkeling van kinderen. Het leert ze omgaan met winst en verlies. Als je verliest is dat niet de schuld van de ander. Het komt door je eigen spel. Je was minder goed dan de ander. Schaken dwingt kinderen om na te denken, te rekenen. Wat als ik dit doe, wat kan de ander dan doen? Ze leren vooruit-

denken, anticiperen. Wetenschappelijk onderzoek heeft uitgewezen dat schakende kinderen beter rekenen, socialer zijn en beter de gevolgen van hun daden kunnen inschatten.”

Locatie... „Op dit moment geeft ik les op de Gemmaschool in Venlo, in de naschoolse opvang. Tijdens een introductie cursus op een andere school bleken de meeste belangstellenden afkomstig van deze school. De schoolleiding hier is heel coöperatief. Vandaar dat ik hier begonnen ben. In januari en februari geef ik via PadXpress (stichting die activiteiten in de naschoolse opvang organiseert en reguleert) een introductie cursus op de Veldense basisschool De Startbaan.”

Lesmateriaal... „Ik maak gebruik van Opstapje 2, dat vergelijkbaar is met Stap 1 van de Stappenmethode. De diagrammen zijn iets groter, zodat ook kinderen met een mindere motoriek hiermee overweg kunnen.”

Lesverloop... „Ik probeer de sfeer ontspannen te houden en humor in mijn lessen te verwerken. Ik ga ze niet opjagen. De kinderen hebben immers al een lesdag achter de rug.”

Rol van schaken op school... „De beginselen van het schaken zouden aan hele klassen gegeven moeten worden. Kinderen leren dan eerst na te denken voordat ze wat doen. Het weerhoudt ze van impulsief gedrag. Ze krijgen bagage mee, om sterker in het leven te staan.”

DENKSPORT SCHAKEN

Al veertig jaar een beetje rebels

DOOR HENK VAN GOOL

De meest zuidelijke schaakvereniging van Limburg - en dus van Nederland - bestaat 40 jaar. Een portret van Schaakvereniging De Juiste -Z-, waar gezelligheid de boventoon voert, maar de serieuze component niet uit het oog wordt verloren.

Schaakvereniging De Juiste -Z- is ontstaan in Noorbeek. Op 1 april 1977 gaven vier heren de vereniging het levenslicht. Noorbeek was niet altijd hun thuishaven. Men resideerde in Banholt en - na een fusie met s.v. Dracula - in Margraten. Pas halverwege de jaren negentig werd Noorbeek de definitieve standplaats. Niettemin blijft men vooruit-

kijken en zoekt men bestuurlijk naar wegen om de vereniging op de langere termijn gezond te houden. Door de zuidelijke ligging ligt het dan ook voor de hand, dat men goede contacten onderhoudt met Belgische en Duitse schaakclubs. Het Heuvellandtoernooi, dat de club 22 keer organiseerde, vormde daarbij lange tijd de verbindende factor. Gezelligheid, passie en eendracht zijn de kernwoorden die de club typeren. De chemie binnen s.v. DJZ is sterk. De leden vormen een hecht collectief en voelen zich zeer betrokken bij hun club. Niet alleen de clubavond maar ook toernooien en externe wedstrijden worden aangegrepen om de onderlinge banden te verstevigen.

De uitstekende sfeer binnen de vereniging komt tot uitdrukking in allerlei nevenactiviteiten, die door de

Schaken met bier en snacks. FOTO ARCHIEF DE JUISTE -Z-

FOTO RENÉ CHAPPIN

jaren heen worden georganiseerd. Spellenmiddagen met barbecue, zomeravondschaak bij één van de leden thuis en etentjes vóór of na een bondswedstrijd vormen unieke details die het vuurtje van enthousiasme bij de DJZers brandende houdt.

In dat rijtje past naadloos het jaarlijkse roemruchte Kroegenlopers-toernooi. Van ver buiten de provinciegrenzen komen de deelnemers naar Noorbeek, op zoek naar gezellige potten schaak en bier. In het kader van het jubileum van DJZ deed dit jaar zelfs een delegatie van de Chessqueens mee. Ook werd een massakamp gehouden met een andere jubilaris: DJC uit Stein. Noorbeek won, maar er volgt nog een revanchematch in april 2018.

Ondanks de focus op het sociale aspect wordt serieus competitie-schaak niet versmaad. Daarin is DJZ behoorlijk succesvol. Het eerste team speelde eind jaren negentig landelijk en momenteel heeft men nog steeds twee teams in de hoogste klasse van de Limburgse schaakbond. Met in totaal vier deelnemende teams in de competitie vormt de club een grootmacht. Daarmee lijkt hij groter dan hij in werkelijkheid is. Toen DJZ in 1995 tot club van het jaar werd benoemd, was dit één van de complimenten die de club kreeg. Dat men, ondanks het relatief kleine ledenaantal, toch zo dominant aanwezig is in de Limburgse schaakwereld. Hoogtepunten van de club op sportief gebied lagen met name in de sei-

zoenen 1996-1998. Drie teams behaalden het kampioenschap in hun klasse en het eerste team promoveerde naar de landelijke competitie. Een viertal van DJZ werd Nederlands kampioen snelschaken! Tien jaar geleden vierde men het 30-jarig bestaan. Oud wereldtopper Viktor Kortsjnoj was toen te gast in Noorbeek. Hij bezorgde de club een onvergetelijk jubileum. DJZ sloot de van nature wat rebelse grootmeester in de armen en besloot met zijn toestemming een foto van Kortsjnoj in het logo van de club te verwerken. In zijn eigenschappen voelde men zich met hem verbonden en zo profileert de club zich: Schaakvereniging DJZ, een beetje eigenwijs, een beetje rebels, een beetje apart.

DENKSPORT SCHAKEN

Prachtig partijslot van schaaktalent Siem van Dael

DOOR HENK VAN GOOL

In deze laatste schaakrubriek de stand van zaken halverwege de KNSB-competitie, een prachtig partijslot van een van de grootste schaaktalenten van Limburg en - als afscheidsgroet - een schaakpuzzel om tijdens de kerst de hersencellen in beweging te houden.

De KNSB-competitie voor clubteams is op dit moment op de helft. Met nog vier rondes te gaan ziet het er overwegend positief uit voor de Limburgse teams. In de Meesterklasse bezet Voerendaal een comfortabele vierde plek. Kampioen zullen ze niet worden,

maar het lijkt erop dat het vlaggenschip van het Limburgse schaak zich gemakkelijk gaat handhaven in de hoogste klasse van de Nederlandse schaakbond.

Een klasse lager lijkt Venlo zijn ritme gevonden te hebben. Na een dramatische start werden de laatste twee wedstrijden gewonnen. Nog steeds staan de Venlonaren op een degradatieplek, maar dat is alleen op bordpunten. Op matchpunten staat men gedeeld vijfde. Genoeg perspectief dus om degradatie aan het eind van het seizoen te ontlopen.

In klasse 2D heeft DJC Stein de weg naar boven gevonden. Met zes matchpunten staat men nu gedeeld derde achter Spijkenisse en Vianen. Een kampioenschap lijkt schier onmogelijk, maar ze kunnen het de

nummers één en twee nog behoorlijk lastig maken.

In klasse 3H voert Voerendaal 2 nu samen met Stukkenjagers 3 de ranglijst aan. Afgelopen weekeinde werden dure punten verspild in Roosendaal. Het zal nu een nek aan nek race worden tussen beide ploegen en een kluitje achtervolgers.

Daaronder RSC 't Pionneke uit Roermond, die op slechts een punt achterstand van de koplopers staan en dus ook nog in de race zijn voor promotie. De Roermondenaren klopten enkele dagen geleden met ruime cijfers de Blerickse SV, die de verwachtingen nog niet kunnen waarmaken. Blerick staat op een degradatieplek, maar heeft wel alle sterke ploegen gehad. Met wedstrijden tegen mindere teams voor de boeg, moet Blerick zich kunnen

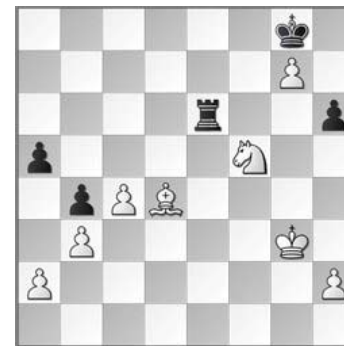

Diagram 1

Diagram 2

handhaven in de KNSB-competitie. In het toernooicircuit deed toptalent Siem van Dael uit Reuver het weer uitstekend. Tijdens het Malta-Open in het plaatsje Bugibba versloeg hij op fraaie wijze een IM en eindigde hij met zes punten uit negen wedstrijden op een 30e plaats. **Zie diagram 1, Van Dael – Zakic.** Na geduldig aanvalsspel heeft Siem materiaal gewonnen. De zwarte toren houdt echter onmiddellijke winst tegen op de koningsvleugel. Dus switcht Siem naar de damevleugel: **49. c5!, Kf7 50. Kf4, Kg8 51. c6, Txc6 52. Pe7+** Dit paardvorkje is de clou van de witte pionopmars. **52...Kh7** De IM laat zich mat zetten. **53. g8L!** mat. Het

komt zelden voor dat je tot loper kunt promoveren om het mat te verwezenlijken.

Deze schaakrubriek houdt op te bestaan. Dit is de laatste aflevering. De redactie van deze krant heeft andere plannen met het katern. Als afsluiter een opgave van de 19e eeuwse grootmeester onder de probleemcomponisten, Sam Loyd. Het is een echte Loyd, dus moeilijk! **Zie diagram 2.** Wit aan zet geeft mat in drie zetten.

Oplossing: 1.Ke2!, f1D+ (1...f1P 2.Tf2+, Ke4 3. Ld3#) 2. Ke3! en zwart kan op vele manieren schaak geven, maar op elk schaak is een matzet mogelijk.